

DUCHOVNÍ OBNOVA S JANEM KRBCEM SVATEBNÍ KOŠILE

NEBOLI POKLAD VÍRY V BALADĚ KARLA JAROMÍRA ERBENA

O DÍVCE OPUŠTĚNÉ A V BOLESTI SE ROUHAJÍCÍ | MILÉHO Z CIZINY MI VRAŤ – ANEB ŽIVOT MŮJ NÁHLE ZKRAŤ |

Již jedenáctá odbila, a lampa ještě svítla, a lampa ještě hořela, co nad klekadlem visela. Na stěně nízké světničky byl obraz Boží rodičky, rodičky Boží s dětátkem, tak jako růže s poupátkem. A před tou mocnou světicí viděti pannu klečící: klečela, líce skloněné, ruce na prsa složené; slzy jí z očí padaly, čelem se nádra zdvihaly. A když slzička upadla, v ty bílé nádra zapadla. „Žel bohu, kde můj tatíček? Již na něm roste trávníček! Žel bohu, kde má matička? Tam leží - podle tatíčka! Sestra do roka nežila, bratra mi koule zabil. Měla jsem, smutná, milého, život bych dala pro něho! Do ciziny se obrátil, potud se ještě nevrátil. Do ciziny se ubíral, těšil mě, slzy utíral: „Zasej, má milá, zasej jen, vzpomínej na mne každý den, první rok přádlá hlediwe, druhý rok plátno políwe, třetí košile vyšivej: až ty košile ušiješ, věneček z routy poviješ.“ Již jsem košile ušila, již jsem je v truhle složila, již moje routa v odkvětě, a milý ještě ve světě, ve světě širém, širokém, co kámen v moři hlubokém. Tři léta o něm ani sluch živ-li a zdráv - zná milý Bůh! Maria, panno přemocná, ach budíž ty mi pomocna: vrať mi milého z ciziny, květ blaha mého jediný; milého z ciziny mi vrať - aneb život můj náhle zkrať: u něho život jarý květ - bez něho však mě mrzí svět. Maria, matko milosti, buď pomocnicí v žalosti!“ Pohnul se obraz na stěně - i vzkřikla panna zděšená; lampa, co temně hořela, prskla a zhasla docela. Možná, žeť větru tažení, možná i - zlé že znamení! A slyš, na záspi kroků zvuk a na okénko: ťuk, ťuk, ťuk! „Spíš, má panenka, nebo bdíš? Hoj, má panenka, tu jsem již! Hoj, má panenka, co děláš? A zdalipak mě ještě znáš, aneb jiného v srdci máš?“ „Ach můj milý, ach pro nebe, tu dobu myslím na tebe; na tě jsem vždycky myslila, za tě se právě modílala!“ „Ho, nech modlení - skoč a pojď, skoč a mě doprovod; měsíček svítí na cestu: já přišel pro svou nevěstu.“ „Ach proboha, ach co pravíš? Kam bychom šli - tak pozdě již! Vitr burácí, pustá noc, počkej jen do dne - není moc.“ „Ho, den je noc, a noc je den - ve dne mě oči tlačí sen! Dřív než se vzbudí kohouti, musím tě za svou pojmuti. Jen neproděvej, skoč a pojď, dnes ještě budeš moje chot!“ „Byla noc, byla hluboká, měsíček svítíl z vysoka a ticho, pusto v dědině, vitr burácel jedině. A on tu napřed - skok a skok, a ona za ním, co jí krok. Psihoufem ve vsi zavylí, když ty pocestné zvětřilí; a vyli, vyli divnou věc: žetě nabližku umrlec! „Pěkná noc, jasná - v tu dobu vstávají mrtví ze hrobů, a nežli zvís, jsou tobě blíž - má milá, nic se nebojíš?“ „Což bych se bála? Tys se mnou, a oko Boží nade mnou. - Pověz, můj milý, řekni přec, živ-li a zdráv je tvůj otec? Tvůj otec a tvá milá máť, a ráda-li mě bude znát?“ „Moc, má panenka, moc se ptáš, jen honem pojď - však uhlídáš. Jen honem pojď - čas nečekej, a cesta naše daleká. Co máš, má milá, v pravici?“ „Nesu si knížky modlicí.“ „Zahod je pryč, to modlení je těžší nežli kamení! Zahod je pryč, at' lehce jdeš, jestli mi postačíti chceš.“ Knižky jí vzal a zahodil, a byli skokem deset mil. A byla cesta výšinou, skalami, lesní pustinou; a v rokyti a v úskalí divoké feny štekaly; a kulich hlásal pověsti: žetě nabližku neštěstí. -A on vždy napřed - skok a skok, a ona za ním, co jí krok. Po šípíkoví a po skalí ty bílé nohy šlapaly; a na hloží a křemení zůstalo krve znamení. „Pěkná noc, jasná - v tento čas mrtví s živými chodí zas; a nežli zvís, jsou tobě blíž - má milá, nic se nebojíš?“ „Což bych se bála? Tys se mnou, a ruka Páně nade mnou. - Pověz, můj milý, řekni jen, jak je tvůj domek upraven? Čistá světnička? Veselá? A zdali blízko kostela?“ „Moc, má panenka, moc se ptáš, však ještě dnes to uhlídáš. Jen honem pojď - čas utíká, a dálka ještě velká. Co máš, má milá, za pasem?“ „Růženec s sebou vzala jsem.“ „Ho, ten růženec z klokočí jako had tebe otočí! Zúží tě, stáhne tobě dech: zahod je pryč - neb máme spěcht!“ Růženec popad, zahodil, a byli skokem dvacet mil. A byla cesta nížinou, přes vody, luka, bažinou; a po bažině, po sluji modrá světélka laškují: dvě řady, devět za sebou, jako když s tělem v pospěchu, jen popřej málo v potoce pohřební píseň skřehoce. - A on vždy napřed - skok a skok, a jí za ním již slabné krok. Ostřice divku ubohou břitvami řeže do nohou; a to kapradí zelené je krví její zbarvené. „Pěkná noc, jasná - v tu dobu spěchají živí ke hrobů; a nežli zvís, jsi hrobu blíž - má milá, nic se nebojíš!“ „Ach nebojím, vždyť tys se mnou, a vůle Páně nade mnou! Jen ustaň málo v pospěchu, jen popřej málo oddechu. Duch slabné, nohy klesají, a k srdci nože bodají!“ „Jen pojď a pospěš, děvče mé, však brzo již tam budeme. Hosté čekají, čeká kvas, a jako střela letí čas. - Co to máš na té tkaničce na krku na té tkaničce?“ „To křížek po mé matičce.“ „Hoho, to zlato prokláté má hrany ostře špičaté! Bodá tě - a mě nejnak, zahod to, budeš jako pták! Křížek utrh a zahodil, a byli skokem třicet mil. - Tu na planině široké stavení stojí vysoké; úzká a dlouhá okna jsou, a věž se zvонem nad střechou. „Hoj, má panenka, tu jsme již! Nic, má panenka, nevidíš?“ „Ach proboha, ten kostel snad?“ „To není kostel, to můj hrad!“ „Ten hrbitov a těch křížů řad!“ „To nejsou kříže, to můj sad! Hoj, má panenka, na mě hled a skoč vesele přes tu zed!“ „O nech mne již, ó nech mne tak! Divý a hrozný je tvůj zrak; tvůj dech otravný jako jed, a tvoje srdce tvrdý led!“ „Nic se, má milá, nic neboj! Veselo u mne, všeho hoj: masa dost - ale bez krve, dnes bude jinak poprvé!“ Co máš u zlíků, má milá?“ „Košile, co jsem ušila.“ „Netřebá jích víc nežli dvě: ta jedna tobě, druhá mně.“ Uzlík jí vzal a s chechtotem přehodil na hrob za plotem. „Nic ty se neboj, na mě hled a skoč za uzlem přes tu zed.“ „Však jsi ty vždy byl přede mnou, a já za tebou cestou zlou; však jsi byl napřed po ten čas: skoč a ukáž mi cestu zas!“ Skokem přeskočil ohradu, nic nepomyslí na zradu; skočil do výše sahá pět - jí však již venku neviděl: jenom po bílém obleku zablesklo se jest v útek, a schrána její blízko dost - nenadál se zly její host! Stojit tu, stojí komora: nízoučké dvéře - závora; zavrzly dvéře za pannou a závora jí ochranou. Stavení skromné, bez oken, měsí listami šeril jen; stavení pevné jako klec, a v něm na prkně - umrlec. Hoj, jak se venku vznášá hluk, hrobových obud mocný pluk; šumí a kolem klapají: a takto píseň skuhrají: „Tělu do hrobu přísluší, běda, kdos nedbal o duši!“ A tu na dvéře buch, buch, buch! burácí zvendí její druhy: „Vstávej, umrlec, nahoru, odstrč mi tam tu závoru!“ A mrtvý oči otvírá, a mrtvý oči protírá, sbírá se, hlavu pozvedá a pūkolem se ohlédá. „Bože svatý, rač pomoci, nedej mne dšblu do moci! - Ty mrtvý, lež a nevstávej, pámbůh ti pokoj věčný dej!“ A mrtvý hlavu položiv, zamhouřil oči jako dřív. - A tu poznovu - buch, buch, buch! silněji tluče její druhy: „Vstávej, umrlec, nahoru, otevři mi svou komoru!“ A na ten hřmot a na ten hlas mrtvý se zdvihá z prkna zas a rámě ztuhlé naměří tam, kde závora u dvéři. „Spas duši, Kriste Ježíši, smílu se v bídě nevyžší!“ Ty mrtvý, nevstávej a lež; pámbůh tě potěš - a mne těž!“ A mrtvý zas se položiv, natáhnul údy jako dřív. - A znova venku: buch, buch, buch! a panně mizí zrak i sluch! Vstávej, umrlec, hola hou, a podej mi sem tu živou! Ach běda, běda děvčeti! Umrlý vstává potřetí a velké, kalné své oči na polomrtvou otočí. „Maria Panno, při mně stůj, u syna svého oroduj! Nehodné jsem tě prosila: ach odpusť, co jsem zhrěšila! Maria, matko milosti, z té moci zlé mě vyprosti.“ A slyš, tu právě nabližce kokrhá kohout ve více; a za ním, co ta dědina, všeska kohouti družina. Tu mrtvý, jak se postavil, pádem se na zem povall, a venku ticho - ani ruch: zmizel dav, i zly její druh. - Ráno když lidé na mši jdou, v úžasu státi zůstanou: hrob jeden dutý nahoře, panna u umrlčí komoře, a na každické mohyle útržek z nové košile. - Dobře ses, panno, radila, na Boha že jsi myslila a druha zleho odbyla! Bys byla jinak jednala, zle bys byla skonala: tvé tělo bílé, spanilé, bylo by co ty košile!

SOBOTA **14.5.2016** FARA V BOHDALICÍCH |čp.110

15:00 DVĚ PŘEDNÁŠKY – S PŘESTÁVKOU NA KAFE, ČAJ, BUCHTU A TAK
17:00 INDIVIDUÁLNÍ ROZHOVORY A MOŽNOST SVÁTOSTI SMÍŘENÍ
18:00 MŠE SVATÁ

SVÁTOST SMÍŘENÍ – JAN KRBEC | JAN HANÁK

SPOLEM.CZ